

Greenport Aalsmeer Kwartaalverslag Q3 2024

Inhoud

Je hebt elkaar nodig!	2
Programma Duurzame Gebiedsontwikkeling	3
Nieuw teamlid: Jozien van der Wal	3
Gebiedsgerichte aanpak	3
Energietransitie en CO₂	4
Overige projecten/onderzoeken	5
Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs	6
Huisvesting internationale medewerkers	6
Arbeid & Onderwijs	7
Programma Circulariteit	9
Project Logistiek	10

Je hebt elkaar nodig!

In dit kwartaalverslag kunt u lezen wat wij de afgelopen drie maanden allemaal gedaan hebben binnen de programma's Duurzame Gebiedsontwikkeling, Arbeid en Onderwijs en Circulariteit en in het project Logistiek.

Een mooie mijlpaal voor Logistiek is de oprichting van de Duurzame Sierteelt Transport Coalitie. Deze nieuwe coalitie, ondersteund door Amsterdam Logistics en de provincie Noord-Holland, is opgericht met als doel de logistieke sector binnen de sierteelt te verduurzamen door middel van samenwerking en innovatieve oplossingen. Er hebben zich inmiddels al 57 bedrijven aangemeld als coalitiedeelner: zij zien allemaal het belang van samenwerking. Er zijn ook veel dossiers die ondernemers niet alleen kunnen oplossen. Denk aan CSRD, de EU-richtlijn die vanaf 2025 voorschrijft dat alle bedrijven een duurzaamheidsboekhouding bijhouden waaruit blijkt wat hun impact op mens en milieu is. Als producent kun je daar niet volledig in zijn zonder te weten hoe jouw leverancier of vervoerder opereert. Je hebt elkaar dus nodig.

Een ander programma dat ik er graag even uitlicht, is Onderwijs & Arbeid. Bij een bezoek van 71 mbo-studenten (opleiding Nieuwe Technology) aan bedrijven in onze greenport, bleek 100% van de studenten geen affiniteit te hebben met de glastuinbouw of überhaupt ooit in een kas te zijn geweest. Na hun bezoek aan de sierteeltbedrijven en hun technische toeleveranciers was maar liefst 82% positief onder de indruk van de sector en wilde 12% zelfs gelijk een stageplek bemachtigen. Dit maakt maar weer heel duidelijk hoe belangrijk het is om jonge mensen, van basisschool tot universiteit, te laten kennismaken met de tuinbouw.

Dit kwartaal verwelkomen we een nieuwe Greenporter: Jozien van der Wal versterkt vanaf 1 oktober 2024 ons team Duurzame Gebiedsontwikkeling als projectleider. Haar eerste klus wordt het uitvoeren van een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van het gebied Flora- en Geestweg in gemeente Kaag en Braassem.

Namens het projectteam Greenport Aalsmeer
Ronald van den Breevaart - programmadirecteur

Programma Duurzame Gebiedsontwikkeling

Nieuw teamlid: Jozien van der Wal

Jozien van der Wal versterkt vanaf 1 oktober 2024 het team Duurzame Gebiedsontwikkeling van Greenport Aalsmeer als projectleider. Haar klus wordt het uitvoeren van een onderzoek naar de toekomstbestendigheid van het gebied Flora- en Geestweg in gemeente Kaag en Braassem.

Gebiedsgerichte aanpak

Noorder Legmeerpolder – Amstelveen

Greenport Aalsmeer gaat in samenwerking met NorthC Datacenters en Royal FloraHolland een verkenning uitvoeren naar de uitkoppeling van restwarmte, opwaardering van restwarmte en transport en distributie naar zowel ketelhuizen van Royal FloraHolland als naar glastuinbouwbedrijven in het gebied Noorder Legmeerpolder in Amstelveen. Het project start 1 november 2024. Oplevering van een concept rapportage is voorzien eind december 2024. Afronding is beoogd in Q1 2025.

PrimA4a – Haarlemmermeer

Greenport Aalsmeer en Glastuinbouw Nederland werken samen met de Energiecoöperatie PrimA4a aan de verdere ontwikkeling van het warmtenet in het gebied PrimA4a. Uit het warmteonderzoek blijkt dat er een aanzienlijke warmtevraag is naar warmte geleverd door een warmtenet

De Kwakel-Kudelstaart – Uithoorn/Aalsmeer

Op donderdag 18 juli 2024 is een gebiedsbijeenkomst georganiseerd voor alle glastuinbouwbedrijven in het gebied De Kwakel-Kudelstaart. Doel was om alle ondernemers te informeren, draagvlak te peilen voor collectieve warmte en draagvlak voor het oprichten van een energiecoöperatie. Na afloop van de bijeenkomst hebben 38 bedrijfsvestigingen aangegeven dat er interesse is in warmte.

Gebiedsvisie Kudelstaart

De planning is dat de gemeentelijke gebiedsvisie Kudelstaart in november of december 2024 door het college van B&W wordt vastgesteld. Besluitvorming in de gemeenteraad volgt dan in januari of februari 2025. Meer informatie over het proces is te vinden op de projectwebsite: [Project • Gebiedsvisie Kudelstaart \(aalsmeer.nl\)](#)

De Baan en Sotaweg – Kaag en Braassem

In gemeente Kaag en Braassem is Erik Ammerlaan aan de slag als onderzoeker om tot gedragen deelplannen voor de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied te komen. Greenport Aalsmeer levert input.

Flora- en Geestweg – Kaag en Braassem

Greenport Aalsmeer gaat in opdracht van de gemeente Kaag en Braassem een onderzoek uitvoeren naar de toekomstbestendigheid van het gebied Flora- en Geestweg in Roelofarendsveen. De aanvang van de opdracht start 30 september 2024. Oplevering staat gepland in juni 2025.

Pilot Biodiversiteit / Werkgroep Gebiedsuitstraling

In het kader van gebiedsuitstraling zijn in De Kwakel-Kudelstaart de bewegwijzeringsborden naar glastuinbouwbedrijven besteld.

Naast het lopende project met drie bedrijven in het gebied De Kwakel-Kudelstaart worden nieuwe initiatieven ontwikkeld:

- Inventarisatie bedrijven in provincie Zuid-Holland. Een ondernemer gaat op verschillende plaatsen (rondom waterbassin, oeverkanten, tuin voor de kassen) biodiverse bloemenstroken aanleggen. De opzet is om met elkaar tot praktische systemen te komen die kopieerbaar zijn voor andere glastuinbouwbedrijven.
- Samenwerking met een ondernemer aan de Hoofdweg in De Kwakel met een natuurvriendelijke oever aan de Machinetocht en de aanleg van bloemen in plaats van gras voor de kas. Er is een samenwerking tussen Waternet en de ondernemer, waarbij verkend wordt of Waternet mee kan financieren.
- Een bedrijf op Greenpark Aalsmeer heeft de ambitie om biodiversiteit op het Greenpark aan te leggen met een groep van ondernemers in het kader van de CSR.
- Er is een samenwerking met SIGN en Glastuinbouw Nederland aangegaan om een groepsproject te ontwikkelen voor de seringentelers.

Eveline Stilma, projectleider Biodiversiteit, is op HortiBiz Newsradio geïnterviewd over biodiversiteit. Het fragment is [hier](#) terug te luisteren.

Energietransitie en CO₂

SDE++ trajecten

Het was de bedoeling om dit najaar meerdere SDE- aanvragen in te dienen voor het beoogde warmteprojecten met de datacenterbronnen van Switch en Polderwarmte. Dit is nog niet geslaagd omdat de projecten nog niet ver genoeg uitgewerkt waren voor het indienen van succesvolle aanvragen. De inzet is er nu op gericht om de aanvragen in te dienen in de SDE-ronde van 2025.

Opsporingsvergunning aardwarmte Kudelstaart 1

De gemeente Haarlemmermeer sorteert voor op een subsidieaanvraag bij de provincie Noord-Holland voor traject van seismisch onderzoek uitgevoerd door GAIA. Komend kwartaal wordt bekend of het lukt om tot een aanvraag te komen.

Capaciteit elektriciteitsnet De Kwakel-Kudelstaart

Uit het lopende onderzoek naar de optimalisatie van de kabelcapaciteit in het gebied De Kwakel-Kudelstaart blijkt dat tuinders gezamenlijk gemiddeld slechts een klein gedeelte van hun gecontracteerde afname- en teruglevercapaciteit benutten. De piekmomenten blijven ver onder de maximale technische capaciteit van de kabel, wat aangeeft dat er onbenutte ruimte is. Hierdoor is er een indicatie dat optimalisatie van de kabel mogelijk zou kunnen zijn. De resultaten moeten nog gevalideerd worden met Liander. Naar aanleiding van een kennismakingsgesprek met EUTO, een bedrijf dat gespecialiseerd is in software en hardware voor netoptimalisatie,

wordt nu een vervolgesprek gepland met GPA, Liander en EUTO. Dit gesprek zal zich richten op de haalbaarheid van een pilotproject.

CO₂-net OCAP

De aanleg van het distributienetwerk in De Kwakel-Kudelstaart vordert. De werkzaamheden voor de koppeling naar de Dwarsweg-Achterweg en de Mijnsherenweg zijn gestart. De verwachting is dat het netwerk in De Kwakel-Kudelstaart eind december 2024 klaar is.

Overige projecten/onderzoeken

Glasmonitor

Provincie Noord-Holland heeft een nieuwe projectleider Glasmonitor benoemd, Emil Dutour Geerling. Er zijn afspraken gemaakt over de update van het dashboard (actuele gegevens bedrijven) die in oktober gaat plaatsvinden. Ook is een 'werkgroep energie' actief t.b.v. het verkrijgen van data van het werkelijke energieverbruik.

Programma Arbeidsmarkt en Onderwijs

Huisvesting internationale medewerkers

Plan van aanpak – fase 2 en 3

Medio 2022 is Greenport Aalsmeer gestart met de uitwerking van fase 2 van het project huisvesting internationale medewerkers, gericht op regionale samenwerking. In Q2 zijn de laatste actiepunten uitgewerkt en daarmee fase 2 afgerond. In Q3 is gestart met fase 3, de implementatie van de maatregelen.

In de afgelopen maanden zijn in individueel overleg met de gemeenten de maatregelen geprioriteerd en is in kaart gebracht welke ondersteuning daarbij nodig is. In de meeste gemeenten ligt de prioriteit op het aannemen/bestendigen van het beleid, het vergroten van inzicht in het aantal wonende arbeidsmigranten en op handhaving. Vier van de zes gemeenten nemen - als vertegenwoordigers van de regio - deel aan het regionale overleg met marktpartijen, dat vijfmaal per jaar plaatsvindt. De MyinfoNL-app wordt door alle gemeenten actief uitgedragen en gepromoot.

Om stappen te kunnen zetten op de geprioriteerde maatregelen, wordt onder andere gewerkt aan het vergroten van capaciteit (of aan hernieuwde prioritering vanuit bestuurders), het maken van afspraken met werkgevers/huisvesters en het in kaart brengen van bestaande data (leegstandadressen, vergunde woonlocaties en dergelijke). Er zijn ook twee implementatiepilots in voorbereiding. Een pilot met een platform voor digitale nachtregistratie in combinatie met inschrijvingen in de BRP (in Nieuwkoop – gesprek hierover vindt begin december met bestuurders plaats) en een pilot met SNF en de ABU over informatie-uitwisseling tussen gemeenten en certificeringsinstanties (in Aalsmeer – vervolgesprek vindt eind november plaats). Ook wordt dit jaar nog een volgende gezamenlijke handhavingdag ingepland.

In deze fase wordt samengewerkt met het ondersteuningsteam Arbeidsmigranten van de VNG. Zij hebben de gemeenten Uithoorn en Kaag en Braassem geholpen met een informatieanalyse en een overzicht van leegstandadressen. Zo wordt er optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare kennis en capaciteit ter ondersteuning van de gemeenten.

Landelijke werktafel

De deelname van Greenport Aalsmeer aan de landelijke werktafel en bestuurlijke tafel huisvesting internationale medewerkers Greenports Nederland wordt ook in 2024 gecontinueerd. Onder de vlag van de landelijke werktafel is door Greenports Nederland, LTO Nederland en Glastuinbouw Nederland eind 2023, begin 2024 een visie ontwikkeld op arbeidsmigratie in de land- en tuinbouwsector. Deze visie is uitgewerkt in een beleids- en communicatieplan. Deze visie berust op drie pijlers:

1. Goed werkgeverschap
2. Versnelling in het realiseren van goede, betaalbare huisvesting
3. Versnelling in het robotiseren en automatiseren van de sector

De verantwoordelijkheid voor en regie over de uitvoering van het beleids- en communicatieplan is als volgt verdeeld:

1. Goed werkgeverschap - brancheorganisaties.
2. Versnelling in het realiseren van goede, betaalbare huisvesting - Greenports Nederland.
3. Versnelling in het robotiseren en automatiseren van de sector - Greenports Nederland.

In Q3 zijn in de uitvoering van deze drie pijlers wederom belangrijke acties ondernomen. Zo stond het Nationaal Tuinbouwcongres volledig in het teken van robotisering (versnelling en effecten daarvan op de vraag naar internationale medewerkers), is de website high tech tuinbouw gelanceerd met daarop inspirerende voorbeelden van robotisering, hebben er werkbezoeken naar huisvestingslocaties plaatsgevonden, zijn er twee digitale nieuwsbrieven verzonden, is er input geleverd – zowel op bestuurlijk als ambtelijk niveau - op de voorgenomen wetgeving huur vaste huur/doelgroepcontract arbeidsmigranten etc.

Arbeid & Onderwijs

Greenport Aalsmeer is steeds vaker deelnemer/organisator van projecten met als doel om jeugd/studenten te laten zien wat er in de bredere sierteeltsector gebeurt en hoe veel en divers de mogelijkheden zijn op de arbeidsmarkt. We doen dit voor basisscholen, vmbo, mbo, en hbo. Steeds meer partijen weten de Greenport als verbinder te vinden. Zowel vanuit de scholen, bedrijven als de gemeentes. Er doen inmiddels ruim 40 bedrijven mee om studenten te laten zien door rondleidingen te verzorgen op de bedrijven, presentaties te geven op scholen of in projecten. Daarnaast zijn we betrokken bij een startups/scale-ups event om verbindingen te leggen tussen ondernemers, investeerders en startups.

Onderstaand een overzicht van initiatieven waar de greenport in Q3 bij betrokken is:

Tuinbouw Battle

Op 11 november (Q4) start de eerste ronde van de Tuinbouw Battle. In Q3 zijn we bezig geweest om het project onder de aandacht brengen bij diverse nieuwe scholen in de regio. Per ronde doen 5 klassen mee. In totaal zijn er 3 rondes. Er hebben zich drie nieuwe scholen aangemeld: uit Nes aan de Amstel, Uithoorn en Mijdrecht. De Tuinbouw Battle is extra onder de aandacht gebracht tijdens de Techniek Driedaagse op 8, 9 en 10 oktober.

Techniek Driedaagse

In samenwerking met TechNet Amstel & Venen heeft Greenport Aalsmeer in 2024 een vervolg gegeven aan het inrichten van een agri/sierteelthoek op de Techniek3Daagse. Greenport Aalsmeer is voor deze hoek de branche coördinator. Dit event vond plaats op 8, 9 en 10 oktober 2024 bij Switch Datacenters in Uithoorn/De Kwakel. Leerlingen uit de regio komen gedurende 3 dagen techniek workshops doen. Alle bedrijven uit de vorige editie en Yuverta mbo deden ook dit jaar weer mee. In totaal zijn er 4.200 leerlingen van groep 7/8 basisschool en de vmbo-brugklas op bezoek geweest.

Daarnaast is er nog een ontbijt georganiseerd op 9 oktober, voor overheden en bedrijven, met aansluitend een rondleiding om zelf te ervaren wat de Techniek Driedaagse inhoudt. Op de Open Avond zijn er nog eens 2.100 bezoekers geweest, waaronder veel ouders en familieleden van de kinderen die eerder al geweest zijn.

Vanuit Greenport Aalsmeer is er een kar van de Tuinbouw Battle neergezet en is er uitleg over het project gegeven aan docenten van de verschillende scholen. Er zijn veel nieuwe contacten opgedaan en dit heeft ook meteen geleid tot de deelname van maar liefst drie nieuwe scholen aan de Tuinbouw Battle.

Directeur voor 1 Dag

Van 18 t/m 22 november vindt Directeur voor 1 Dag plaats, een project dat wordt georganiseerd in samenwerking met HortiHeroes. Q3 stond in het teken van het werven van directeuren in de Greenport Aalsmeer die voor een dag hun directeursstoel willen afstaan aan topstudenten. Er zijn vijf enthousiaste directeuren in onze regio die meedoen: Ekko Vermeulen van Floramedia, Yvonne Watzdorf van Bloemenbureau Holland, Maarten Goos van Royal Van Zanten, Gerard Wijma van Adomex en Remko Muntinga van Chrysal International.

College Tour

Op 30 augustus zijn in het kader van College Tour 70 studenten van de opleiding Nieuwe Technologie van MBO College Westpoort op bezoek geweest bij diverse tuinbouwbedrijven en hun technische toeleveranciers in Greenport Aalsmeer. CollegeTour heeft als doel om meer studenten vanuit de niet groene opleidingen te interesseren voor de glastuinbouwsector en de greenport organiseert dit in samenwerking met Glastuinbouw Nederland, AVAG Greenhouse Technology Center en VNO-NCW West en

Bij Bosman Van Zaal zagen de studenten hoe de techniek geproduceerd wordt. Bij J. de Vries Potplantencultures B.V. en HilverdaFlorist BV ontdekten ze hoe deze techniek in de praktijk gebruikt wordt. Bij alle bedrijven kregen de studenten een korte presentatie én een uitgebreide rondleiding.

Programma Circulariteit

In Q3 zijn de volgende projecten vanuit Greenport Aalsmeer opgestart en/of verder uitgewerkt:

Horti Sustainable Packaging Initiative

In het [Horti Sustainable Packaging Initiative \(HSPI\)](#) werken producenten en handelaren van sierteeltverpakkingen - pre-competitief – samen aan het verduurzamen van tuinbouwverpakkingen en het ondersteunen van duurzame tuinbouwpraktijken voor de toekomst. Er zijn drie werkgroepen die zich bezighouden met:

- Ketentransparantie & certificering:
 - Basket of standards: dit is een set aan certificaten waarmee je op specifieke duurzame aspecten kan borgen.
 - Er is een samenwerking opgezet met FloriData. Deze stichting, opgericht door de hele sierteeltsector, heeft als doel maximale inzichten te verwerven van en voor alle ketenpartijen in de sierteeltsector. HSPI gaat meewerken aan de tool waarmee ook verpakkingendata kan worden aangeleverd aan de sierteeltsector waarmee duurzaamheidsrapportages kunnen worden gemaakt
- Circulariteit in materialen en verpakkingen:
- Voorbereiding PPWR-wetgeving en kennisontwikkeling over exportlanden: het adviesdocument dat deze werkgroep ontwikkelt, helpt bedrijven verpakkingen te ontwerpen die recyclebaar zijn en onder andere voldoen aan de Europese wetgeving, met het oog op de aankomende EU-verpakkingsverordening (PPWR).
- Footprinting en life cycle assessments:
 - Deze werkgroep werkt aan een methode om als HSPI CO₂ hotspots te verlagen, door keuzes en adviezen te geven voor ontwikkeling, produceren en gebruik van verpakkingen.

Samenwerking tussen Nederlandse Greenports

In samenwerking met de regionale Greenports heeft Greenport Aalsmeer het initiatief genomen om op het thema circulariteit intensiever samen te werken. Dit omvat het delen van informatie en het gezamenlijk organiseren van evenementen zoals Kenniscafé's. Er is een overleg gestart om alle circulariteitsprojecten in de tuinbouwsector in kaart te brengen. Ieder kwartaal worden de circulaire initiatieven van de regionale greenports verzameld en met elkaar besproken.

GreenChain NH

Greenport Aalsmeer heeft zich aangesloten bij het samenwerkingsverband GreenChain NH dat zich onder andere richt op circulariteit in de tuinbouw. Binnen het Cluster Duurzaam is er een plan gemaakt om de opleveringen van bestaande projecten in Noord-Holland verder uit te rollen en samenwerking met elkaar te zoeken. Greenport Aalsmeer zorgt voor de informatie voor het thema circulariteit ingevoerd. Deze samenwerking zorgt ervoor dat er binnen GreenChain NH een groter verspreidingsgebied ontstaat voor uitrol van circulariteitsmogelijkheden voor de plantaardige sector.

KennisCafé Biomassa

Op 8 oktober is het KennisCafé 'Biomassa mogelijkheden voor en door de tuinbouw' georganiseerd. Er zijn in aanloop naar dit event gesprekken gevoerd met experts en onderzoekers

om de inhoud te bepalen. Het huidige onderzoek richt zich onder andere op het gebruik van biomassaströmen als teeltsubstraat of grond waarbij niet alleen de teelt-technische aspecten onderzocht worden, maar ook de kwaliteits- en juridische aspecten.

Tijdens dit KennisCafé hebben de aanwezigen uitleg gekregen over waardevolle stoffen die in tuinbouwmaterialen te vinden zijn, waaronder een eiwit dat ervoor zorgt dat nierdialyse apparatuur nu ook mobiel thuis kan worden gebruikt. Er was een toelichting over de vervanging van veensubstraten met anders organisch materiaal in potgronden. Dit is nog een zoektocht maar door onderzoek naar zuurtegraad, microbioom en vochthoudend vermogen ontstaan wel meer mogelijkheden.

Robotisering in de sierteelt

De sierteelt kent nog veel arbeidsintensieve(handmatige) werkzaamheden die kunnen worden geautomatiseerd zoals het uitpakken van bloemen uit dozen, het veiling klaar maken, het opbouwen van exportkarren en het inpakken voor internationale klanten. De complexiteit van robotisering, gecombineerd met relatief lage arbeidskosten en de beschikbaarheid van arbeidsmigranten, heeft ertoe geleid dat automatisering in deze sector tot nu toe beperkt is gebleven.

Samen met ROM InWest, handelsbedrijven, Hogeschool InHolland en GreenChain NH wordt er nu gewerkt aan het opzetten van een Fieldlab Sierteelthandel Robotisering. Geen enkel handelsbedrijf kan de robotiseringsslag zelfstandig maken, daarom wordt er gekozen voor deze gezamenlijke aanpak. Daarnaast biedt dit initiatief een uitgelezen kans om technische studenten kennis te laten maken met de tuinbouwsector en haar innovatieve uitdagingen.

Project Logistiek

In Q3 lag de focus op de start van de Duurzame Sierteelt Transport Coalitie. Het doel van deze coalitie is om bedrijven en stakeholders samen te brengen voor duurzame logistieke oplossingen, kennisdeling en het versterken van de samenwerking tussen de sierteelt- en logistieke sector. De activiteiten waren erop gericht om voldoende leden aan te sluiten om dit initiatief krachtig te lanceren. Hiertoe is er contact gelegd met potentiële deelnemers en zijn er oproepen op de website, in de nieuwsbrief en de socials van Greenport Aalsmeer gedaan.

Het benodigde aantal van 50 leden werd ruimschoots behaald. De hele keten is vertegenwoordigd: exporteurs, importeurs, kwekers, veredelaars, consultants, onderwijs, transporteurs, expediteurs, ICT-leveranciers). Dit geeft aan dat met overtuiging is van de noodzaak van verduurzaming, maar met name ook dat samenwerking hierbij cruciaal is. In Q3 zijn de voorbereidingen gestart voor een kick-off van deze coalitie in Q4.

Daarnaast zijn er relevante netwerkbijeenkomsten bezocht en levert logistiek een bijdrage aan de andere programma's, binnen en buiten de greenport, die een link hebben met de sierteelt-logistiek.